

V
O
N
T

Zaterdag – 19.56 uur

De avond is somber en de Heilige Geest hangt in de lucht. Arvik houdt zijn beduimelde bijbel met gestrekte armen voor zich uit, als een exorcist die een demon uit zijn gastheer wil verdrijven. Met zijn bulderstem roept hij van een afstand naar Stijn. Hij vraagt of hij er klaar voor is. De man met de lange rosse baard en het imposante lijf – een meter vijffennegentig en honderdvijftig kilo droog aan de haak – manoeuvreert zijn lippen in een hartverwarmende glimlach, probeert de tic in zijn rechterooglid te bedwingen en waggelt op hem af. Zoals steeds is Arvik potsierlijk gekleed. Vanavond draagt hij een zwart-rood geruit hout-hakkershemd zonder mouwen, een hemelsblauwe short en rode teenslippers. Geslaagd is zijn look niet, maar Stijn tilt niet zwaar aan Arviks vestimentaire onkunde. Een doop zoals de Heer die heeft bedoeld, niet boven een doopvont maar met complete onderdompeling, is een natte

bedoening. Dan moet je er niet op je paasbest bij lopen. Allicht, denkt Stijn, is hij met zijn kreukvrije witte hemd en zwarte lange broek wat overdressed voor de gelegenheid. En die das zal hij beslist nog lozen voor het ritueel begint.

‘Dit is een belangrijke dag, Stijn,’ zegt Arvik. ‘Vandaag kies je met je hele hart en verstand voor de Heer.’

Ter begroeting steekt hij zijn rechterhand uit. Die hangt aan een arm zo strak en dik als een scheepskabel en die tot ver over de elleboog is volgetatoeëerd. In de drukke inktpatronen herkent Stijn onder meer een bloedspuwende duivel en de wat onhandig aangebrachte monsterkop van Eddie, de mascotte van Iron Maiden, het blasfemische rockgezelschap waarnaar Stijn in zijn prille tienerjaren weleens luisterde. Op zijn pols is in de vorm van een halve-maan het getal ‘666’ aangebracht, het teken van het Beest. De weg die Arvik heeft moeten afleggen om zich uiteindelijk in de schoot van de Heer te nestelen was er blijkbaar een met vele hindernissen, denkt Stijn. Dat hebben ze alvast gemeen.

Hij schudt Arviks uitgestoken hand en beantwoordt zijn glimlach met een nerveuze grimas. ‘Ik dénk toch dat ik er klaar voor ben. Alhoewel, wat kan er mislopen met God aan mijn zijde?’

Arvik knikt. ‘Juist. Helemaal niets. De Heer zorgt voor de Zijnen.’

Stijn fronst onbedoeld. Hij kan zich wel een aantal situaties voorstellen waarin mensen op cruciale momenten door God in de steek werden gelaten. Die stakkers in Syrië of Somalië, de joden tijdens de Tweede Wereldoorlog, of zelfs zijn eigen zoon. Al snel laat hij die gedachte los. Hij is

hier tenslotte om de vredespijp te roken met de Schepper, om oude meningsverschillen met de Heer definitief bij te leggen, niet om Zijn proces te maken.

*

Over de volledige omtrek van een van de drie ondiepe binnenzwembaden van wellnesscentrum Thalassa staan tuinstoelen opgesteld. Straks zullen de leden van de evangelische christengemeente van Pest, sinds enkele maanden Stijns spirituele thuis, erop plaatsnemen en aanschouwen hoe de Goede Herder door bemiddeling van Arvik drie nieuwe schapen aan zijn kudde toevoegt. ‘Een groepsdoop,’ noemde Arvik het toen hij vorige week samen met de drie dopelingen de usances van zo’n plechtigheid overliep. Stijn vond dat wat machinaal klinken. Bandwerk. Een soort packagedeal voor de Heer: drie halen, twee betalen, die met de laagste waarde gratis. Ook bij de locatie stelde hij zich vragen, maar daar kon Arvik weinig aan doen. Omdat het goddeloze stadsbestuur niet bereid bleek om voor de gelegenheid het openbare zwembad van Pest ter beschikking te stellen, was Arvik op zoek gegaan naar een alternatief. Hij stelde Stijn en de anderen voor om het ritueel te laten plaatsvinden in de fleurige rozentuin van het kleine huis waar de christengemeente haar zondagse diensten en bidstonden houdt. Hij zou zorgen voor belegde broodjes en alcoholvrije bubbels en hen dopen in het opblaasbare zwembad dat toch maar stof lag te vergaren in zijn garage. De twee anderen zagen daar geen graten in, maar Stijn weigerde resoluut. Hij vond het armetierig en getui-

gen van weinig respect voor zowel Heer als dopelingen. 'Wedergeboren worden doe je maar één keer in je leven,' poneerde hij. 'Dan is een minimum aan klasse wel op zijn plaats.' Arvik begreep Stijns bezwaren en beloofde dat hij wel iets zou vinden. Hij hield woord, al had dat wat voeten in de aarde.

Thalassa, gelegen in het hart van Pest, tussen de school en het politiekantoor, is tenslotte niet het soort van etablissement dat Jezus vaak zou frequenteren. Overdag is er niets aan de hand. Van de late middag tot rond een uur of tien 's avonds worden de mooi betegelde hamams en borrelende jacuzzi's in de openlucht gebruikt door paartjes die stoom willen afdalen na een zware werkdag en koppels die vieren dat ze elkaar al tien jaar of meer de lust om te leven ontnemen. Ze dampen de stress uit hun lijven, nemen daarna een ijsskoude douche of hijgen uit in het verwarmde zwembad om zich uiteindelijk poedelnaakt of in witte kamerjassen neer te vlijen in de lange fauteuils. Er wordt weleens gefrunnikt, maar in de meeste gevallen binnen de krijtlijnen van een huwelijk of vaste relatie.

Wanneer de laatste van die klanten de deur achter zich heeft dichtgetrokken wordt een andere clientèle bediend. Tot vroeg in de ochtend lopen flikflooiers van beide geslachten af en aan. Ze parkeren hun auto een straat verderop en sluipen behoedzaam en zenuwachtig om zich heen kijkend het gebouw binnen. Kwaadsprekers beweren dat ze in de massagekamers diep in het gebouw tot een happy ending worden gekneed door de Tsjechische meisjes en jongens die er de nachtshift draaien. Jozef, de ouderling die in de gemeente toeziet op de leer en

de karige inkomsten, meende tijdens de beraadslaging zelfs te weten dat in dat huis van ontucht ooit een pornofilm is gedraaid, al leek niemand behalve Stijn zich vragen te stellen bij waar dat vermoeden vandaan kwam. Na veel vijven en zessen kwam het comité van ouderlingen tot een vergelijk. De doopplechtigheid zou in Thalassa plaatsvinden, op voorwaarde dat het gezelschap het volledige gebouw voor zich kon hebben. Geen pottenkijkers, geen echtbrekers en al helemaal geen halfnaakte masseuses. Filip en Estelle, de uitbaters van Thalassa, stemden toe. Het was alweer een tijd geleden dat ze nog eens zo'n grote groep hadden mogen verwelkomen, zei Estelle, en die laatste keer was het een gezellige bedoening geweest. Daar waren op het internet ook beelden van te vinden, dacht Jozef, maar dat hield hij wijselijk voor zichzelf.

*

'Kom, de anderen wachten op je,' zegt Arvik, en hij leidt Stijn binnen in een relaxruimte die nogal kitscherig is ingericht in Chinese stijl. De volledig rode wanden zijn versierd met klauwende zwarte draken. Een nepbronzen boeddha zit te mediteren op een zuil in de rechterhoek. In het midden van de kamer staan twee rieten ligstoelen. Op een ervan, de benen zedig gekruist en helemaal verhuld door een rok die zelfs haar enkels bedekt, zit Rachel, de jongste dochter van Jozef. Op haar achttiende keerde ze de Schepper en haar devote ouders de rug toe en ruilde ze het ouderlijke huis voor een appartement in Gent, dat ze deelde met een vriendin die ze aan de universiteit had

leren kennen. Nu, een kleine vijf jaar later, is ze terug, de verloren dochter, met een zoontje van drie dat Jeremy heet. Genoemd naar de song van Pearl Jam, niet naar de profeet.

Rachel lacht breeduit wanneer Stijn de kamer binnenwandelt. Ze kennen elkaar van de zondagsdienst. Dan komt ze hem vaak opzoeken in de rozentuin, waar hij zich tussen de bedrijven door, de eredienst en de Bijbellezing, terugtrekt voor een sigaret, zijn zoetste zonde. Die contacten zijn altijd warmhartig, en soms betrapt Stijn er zichzelf op dat hij met haar staat te flirten. Dan complimenteert hij haar met haar mooie ogen, haar volle lippen en golvende blonde haren, of aait hij de kleine Jeremy over de bol. Meestal beantwoordt ze zijn avances met een blos op de wangen en een stralende glimlach, blij als ze is met de aandacht van de vrijgezelle broeder.

Stijn houdt van het verleidingsspel, maar aarzelt nog om een stap verder te gaan. Hij durft niet. Rachel is vooraan in de twintig, hij midden in de veertig. Hij heeft het vaak genoeg gezien bij vrienden in hun midlifecrisis die hun ogen hadden laten vallen op een jongere en strakkere versie van hun partner: meestal kwam er wel iets van, maar zelden iets goeds of duurzaam. Bovendien vraagt hij zich af wat Rachel in hem ziet. Hoewel hij veel aandacht en zorg aan zijn kleding besteedt, ziet hij er slecht uit. Hij kaalt lichtjes, heeft een uitgezakt lijf en blijft ondanks een wekelijks halfuurtje onder de zonnebank lijkkbleek. 's Ochtends vertelt de spiegel hem dat hij iets aan die manborsten en dat buikje zou moeten doen. Een goede dagcrème zou ook geen kwaad kunnen, meent diezelfde reflectie. Vijfenveertig is hij, maar door de groeven in zijn voorhoofd en de gezwol-

len, donkere wallen onder zijn ogen zou je hem tien jaar ouder schatten. Het is de ravage die voortdurend gefrons en slapeloze nachten hebben aangericht.

‘Fijn dat we deze speciale dag samen kunnen beleven,’ zegt Rachel terwijl ze haar vingers als een kam door haar lokken haalt. Haar frêle gezicht, het soort dat geen make-up behoeft of zelfs niet verdraagt, fonkelt. ‘Wij twee, op hetzelfde moment, samen in het aanschijn van de Heer.’

Stijn knikt wat onwennig en gaat naast haar op de ligstoel zitten. Rachel ruikt lekker, maar hij kan de geur niet thuisbrengen. Rozemarijn? Lavendel? Jasmijn? In geen geval iets uit een duur flesje, eerder huisgemaakt. Stijn schuift naar haar toe tot de mouw van zijn hemd die van haar met kant afgeboorde bloes raakt. Die is zoals steeds tot bovenaan dichtgeknoopt. Hij wil zijn hand op haar knie leggen, maar kan zich op het laatste moment bedwingen. Niet hier, niet nu, denkt hij.

In de hoek van de kamer zit een man voorovergebogen op een stoel, zijn hoofd diep in zijn handen verborgen. Het is Ludo, een eenzaat die in raadsels leeft. Het enige wat zijn medegelovigen over hem weten – en over hem hoeven te weten, zo meent hij –, is dat hij een paar jaar geleden zijn vrouw heeft verloren aan kanker, en dat hij sindsdien op zoek is naar ‘het hogere’, zoals hij dat zelf noemt. Behalve God heeft niemand zaken met wie hij is, was of wat hij gedaan heeft. Hij heeft de gemeente gekozen vanwege Hem, niet vanwege de mensen die er deel van uitmaken. Dat laat hij bij elke bijeenkomst blijken. Hij zondert zich van de anderen af, weigert beleefd maar beslist de hapjes die op het einde van elke zondagsdienst worden geserveerd en

gaat telkens in een hoekje van de ruimte op de knieën, de ogen gesloten en biddend tot zijn Schepper. Vandaag, drie jaar nadat Arvik hem voor het eerst heeft uitgenodigd voor een Bijbellezing, zal ook hij zijn geloof bekrachtigen.

*‘Al ware het, dat ik de talen der mensen en
der engelen sprak, en de liefde niet had, zo
ware ik een klinkend metaal, of luidende
schel geworden.’*

Terwijl Rachel en Ludo, zij nog in vol ornaat en hij met de broekspijpen opgetrokken tot aan de knieën, wat onwennig in het water staan, leest Arvik voor uit de Heilige Schrift. Het is 1 Korintiërs 13, een passage die Stijn intussen al uit het hoofd kent. Over de liefde voor God en voor anderen. Over hoe wijsheid en alles wat we weten van geen belang is als we de liefde van de Heer niet kennen. Stijn is het eerst aan de beurt, zo heeft Arvik na overleg met de Vader beslist, en dat vindt hij niet eens zo erg. Stress heeft hij niet, hij is volledig klaar om te verzaken aan het wereldse en het goddelijke te omhelzen. De toeschouwers, voor het grootste deel oudere mannen in een pak dat minstens een wereldoorlog heeft overleefd, kijken vol spanning toe. Sommige gelovigen sluiten de ogen en bidden voor een voorschot op de hemel die Stijn wacht. De vrouwen zijn er ook. Ze dragen zonder uitzondering een sjaaletje om het hoofd, als bescherming tegen de Geest, die alleen mannen mag inspireren. Want in de gemeente is geen plaats voor feministen.

Het is niet Stijns eerste doopsel. Bij het eerste, vijfenveertig jaar geleden, had hij weinig in de melk te brokkelen. Hij was nauwelijks een week jong, een jengelend ettertje, vertelden zijn grootouders hem veel later. Pilaarbijters waren de ouders van de kleine Stijn Arvidius niet, ze kwamen hooguit in de kerk voor de middernachtmis op Kerstdag of een uitvoering van de Johannespassie van Bach met Pasen. Ze lieten hun baby dus niet dopen om hem van het vagevuur te redden. In de familie Goeminne was het de gewoonte dat pasgeborenen besprenkeld werden met het heilige water, zoals zij en de pastoor van de kleine parochie aan de rand van Pest het decilitertje door mensen gewijde vocht benoemden. Het was een reden als een ander om een familiefeest met alles erop en eraan te organiseren, festijnen die na enkele uren steevast ontaardden in een bacchanaal met veel alcohol en weinig goede manieren.

Van die dag herinnert Stijn zich niets meer. Wat hij wel weet, is dat het wijwater hem in de loop van zijn leven weinig geluk heeft gebracht. In de decennia die volgden, werd hij achtereenvolgens wees, mislukte student, gefaalde echtgenoot en een nog minder succesvolle vader en zakenman. Op zijn veertigste zat hij financieel aan de grond. De bescheiden erfenis van zijn ouders, die plotsklaps uit zijn leven waren gerukt tijdens een kop-staartaanrijding op de E17 toen hij amper tien was, had hij erdoor gejaagd. Een door de rechtbank aangewezen advocaat zag erop toe dat het schamele vervangingsinkomen dat hij elke maand

incasseerde vrijwel integraal opging aan de schadeloosstelling van klanten die hij enkele dagen voor het faillissement van zijn consultancybedrijf nog een royaal voorschot uit de zak had geklopt. Want dat was hij geweest, een consultant, het laatste toevluchtsoord voor mensen zonder talent. Hij had van praatjes maken zijn beroep gemaakt, en tal van bedrijfsleiders en reclamejongens hadden met open mond naar zijn zogenaamd visionaire uiteenzettingen over branding en positionering, over influencers en social mediastrategie geluisterd. Tot zijn gebakken lucht begon te stinken, een gedesillusioneerde klant de kat de bel aanbond en zo een kettingreactie op gang bracht. In enkele maanden tijd was zijn knalrode Tesla Model S getakeld en om de hoek verdwenen, was zijn penthouse in een van de verblindend mooie appartementen in de hekwerkwijk ten zuiden van Pest verkocht aan een handelaar in potten en pannen en had hij zijn verveelde echtgenote aan de horizon zien verdwijnen, hun dochtertje Fleur aan de hand. Het waren misselijkmakende jaren, en ondanks de vele avondlijke gebeden kwam er vanuit de hemel geen teken of bemoeidigend woord, laat staan een gulle financiële bijdrage of andere goddelijke interventie.

*

Nee, ondanks hetgeen de paters aan het college hem op de mouw hadden gespeld, voelde Stijn niet dat hij in Jezus een bondgenoot had, zelfs geen vriend op wie hij af en toe kon rekenen. Zijn sowieso al wankele relatie met de Messias liep een nieuwe deuk op toen hij vernam dat verschillende

mijnheren pastoors, bisschoppen en andere mannen van de Heer zich jarenlang aan jonge jongens hadden vergrepen. Stijn, die op een warme lentedag in 1984 het heilige vormsel had ontvangen van een monseigneur die later argeloos zou toegeven dat hij een 'relatietje' met zijn neef had gehad, verloor zijn laatste sprankeltje geloof in een god en de mensen die hem op aarde vertegenwoordigden. Het hield hem 's nachts wakker. Terwijl hij met wijd opengesperde ogen naar het afgebladderde plafond van zijn ranzige OCMW-appartement staarde, werd hij overrompeld door tal van oude, onbeantwoorde vragen. Was het wel zalf geweest, die vettige, doorzichtige substantie waarmee de bisschop hem tijdens de dienst een kruisje op het voorhoofd had gezet? En meende pater Koen, de directeur van het college, het destijds, toen hij over zijn dijk had gewreven omdat 'echte vrienden dat met elkaar doen'?

De afgelopen jaren had Stijn veel vrienden zien komen en even snel weer zien verdwijnen, maar geen van hen had hem ooit op die manier aangeraakt. Er werd weleens wederzijds op schouders geklopt en in hoge nood vluchtig geknuffeld, maar daar was het altijd bij gebleven. Stijn concludeerde dat pater Koen wel een bijzondere vriend geweest moest zijn, en zette zich tijdens een slapeloze nacht aan zijn secretaire, het enige erfstuk van zijn ouders dat hij nog niet uit pure noodzaak had verpatst, een mooi meubel met in het midden een rolluik waarachter hij de foto's van zijn dochttertje bewaarde. In de brief die hij met dikke halen van zijn pen aan het bisdom schreef, gebruikte hij, naast enorm veel uitroeptekens, woorden als 'degoutant', 'misbruik' en 'pedofielen'. In de afsluitende zin vroeg hij

aan de bisschop van Brugge en zijn acolieten om hem definitief uit het doopregister te schrappen. Weg met de katholieke kerk. Weg met die schijnheiligen.

*

Sinds hij die brief op de post had gedaan, liep alles beter voor Stijn, alsof hij een molensteen van zich had afgeworpen en voor het eerst in maanden vrijelijk kon ademen. Via een uitzendbureau kon hij af en toe wat werken in een fabriek net buiten de stad waar keramische dakpannen van de band rolden. In zijn vrije tijd kwam hij weer buiten, en snoof hij tijdens lange wandelingen op het platteland rond Pest de frisse lucht op. Tijdens de hondsdagen van 2011 waagde hij zich voor het eerst sinds zijn faillissement weer in de stad. Het was daar, aan het begin van wat ooit de eerste winkel-wandelstraat in het steeds meer auto-vrije Vlaanderen was, dat hij Arvik zag. Hij sprong meteen in het oog, met zijn lange haren die in een knotje waren samengebonden, zijn lange rosse baard en zijn armen vol inktvlekken. De kolos droeg een T-shirt met daarop een regenboog. 'Alweer zo'n hippe, trotse flikker,' dacht Stijn, maar toen Arvik hem met een ontwapenende glimlach een flyer overhandigde en hem vertelde dat de kleurige kromming op zijn stuk textiel stond voor de hoop die de Here Jezus brengt, kwam de oude woede weer naar de oppervlakte. Stijn fulmineerde over zijn slechte ervaringen met hetatholicisme en zijn excessen. Over de nutteloosheid van de sacramenten en de weelde van het Vaticaan die hem de ogen uitstak. Over de inquisitie, de *Malleus*

Maleficarum, de kruistochten en alle gruwel die werd en wordt begaan in de naam van God – die van moslims, joden, jehova's en hindoes, maar vooral die van de katholieken.

‘De hoer van Babylon,’ zei Arvik daarop. Stijn balde verbouwereerd de vuisten in de zakken van zijn jeans en vroeg Arvik waarom hij hem in godsnaam een lichtekooi uit het Midden-Oosten noemde. ‘De hoer van Babylon,’ herhaalde Arvik, ‘staat symbool voor het Vaticaan. In de Openbaring van Johannes, de Apocalyps, is ze gezeten op een beest met zeven koppen, evenveel als er heuvels in Rome zijn. Ze draagt purperen en scharlaken kleren en gouden sieraden, edelstenen en parels. In haar hand houdt ze een gouden beker vol gruwel en op haar voorhoofd staat een naam met een geheime betekenis: “Het grote Babylon, moeder van alle hoeren en van alle gruwelijkheden ter wereld.”’

‘Goed om te weten,’ smaalde Stijn. Hij wilde wel meer weten over de profetie van die Johannes, van wie hij altijd had vermoed dat het een heroïneverslaafde was wiens van de pot gerukte junkiedromen het louter per toeval tot in de Bijbel hadden geschopt. Maar bovenal wilde hij geloven. Dat had hij altijd al willen doen, ondanks de geestelijken die hun handjes niet konden bedwingen.

*

Sinds die dag deelden hij en Arvik elke dinsdagmiddag een oude geuze Cuvée René in een donkere bierkroeg op het gezelligste pleintje van Pest. Terwijl ze genoten van Duke Ellington en Thelonious Monk en van de zure smaak die

hun smaakpapillen openreet, vertelde Arvik over het offer dat de Vader had gebracht door zijn zoon te offeren opdat de mensheid gered zou kunnen worden, over het oude afzweren en het nieuwe omarmen, over een liefdevolle maar ook wraakzuchtige God en de Messias, die in de heel nabije toekomst iedereen die aan zijn kant staat ten hemel zou opnemen. Stijn had het allemaal al eens gehoord van priesters die de verhalen afstandelijk en zonder emotie deelden met hun parochianen. Uit de mond van Arvik, de reusachtige rocker met handen als kolenschoppen die zijn huid als een canvas beschouwde, klonk de boodschap fris en hoopvol. Gaandeweg begon Stijn Jezus te zien als een oude vlam die jaren nadat ze de laatste keer met hem de lakens had omgewoeld plots weer op de drempel stond, met de vraag of hij het bed met haar wilde delen. Op een avond eindigde Stijn op zijn knieën, vergeving vragend voor alle misstappen die hij had begaan. Voor alle leugens die hij had verteld en kansen die hij had gemist. Hij onderwierp zich, en de Heer was de enige bij wie hij wilde zijn.

En nu blijft geloof, hoop en liefde, deze drie.

Doch de meeste van deze is de liefde.

Arvik slaakt een diepe zucht en klapt zijn bijbel theatraal dicht.

‘Stijn, goede vriend in de Heer,’ declameert hij op plechtige toon, ‘ben je, zoals Petrus verklaarde in de Handelingen der apostelen, bereid om je af te keren van je huidige leven